

Levenscyclus, bestrijding en beheersing

september 2025

TRIPS

Tabakstrips (*Thrips tabaci*) is een klein, warmteminnend plaaginsect dat in warme jaren grote schade kan veroorzaken in de uienteelt. Trips staat ook wel bekend als onweerbeestje of donderbeestje, omdat ze extra actief zijn bij benauwd en warm weer, dat vaak gevolgd wordt door onweer. Deze piepkleine insecten verspreiden zich vaak massaal en kunnen bij grote aantallen overlast veroorzaken. De larven zijn beter zichtbaar: kleine, gele tot lichtbruine, langwerpige beestjes die zich voornamelijk in de bladoksels van de jongste bladeren bevinden.

Groei en ontwikkeling

De ontwikkeling van trips verloopt sneller bij hogere temperaturen. De populatie trips kan sneller toenemen. In de onderstaande tabel is te zien hoe snel de trips zich ontwikkelt bij verschillende temperaturen.

Temperatuur (°C)	Ontwikkelingssnelheid (dagen)
15	65
20	27
25	17
30	11

Trips vliegen slechts korte afstanden actief, maar verspreiden zich passief via de wind en opstijgende warme lucht. De eitjes worden in jonge bladeren gelegd. Zodra de eitjes uitkomen, houden de larven zich beschut en voeden zich op de plant. Wanneer de larven groot genoeg zijn, vallen ze van de plant en verpoppen in de grond tot een volwassen insect.

Symptomen

Trips voedt zich voornamelijk met de celinhoud van de buitenste cellen van bladeren, wat leidt tot grijszilveren strepen op het bladoppervlak. Zwarte puntjes (de uitwerpselen) zijn kenmerkend voor trips en sluiten andere plagen uit. Bij jonge planten kan een ernstige aantasting zorgen voor groeiverstoringen en misvormingen. Bij oudere planten neemt de groei af door verlies van bladgroen en kunnen de bladeren verdrogen.

De mate van schade wordt mede bepaald door het moment van aantasting en de vitaliteit van het gewas; stressfactoren zoals droogte vergroten de gevoeligheid. Trips verzwakken de plant waardoor andere ziekten en plagen ook meer kans krijgen om de plant aan te vallen.

De schacht van de ui is een favoriete schuilplek, controleer deze dus regelmatig. Trips overwintert op onkruiden, gewasresten of in de grond.

Waarnemen

Bij temperaturen boven de 25 °C, is trips nog moeilijker te bestrijden. Monitoring is daarom noodzakelijk. Het is belangrijk om al in een vroeg stadium met maatregelen te beginnen, vooral na een milde winter. Controleer actief op symptomen vanaf ±11,5 °C en maak gebruik van blauwe vangplaten tussen het gewas. Er zijn verschillende beslissingsondersteunende systemen (BOS) beschikbaar die helpen voorspellen wanneer de ontwikkeling van trips het snelst gaat.

Bestrijden

Een gezond en goed groeiend gewas is minder vatbaar voor trips. Regelmatige regen of irrigatie zorgt voor een krachtig gewas én zorgt voor een ongunstig microklimaat voor trips. Verder helpt het om de onkruiddruk in het perceel laag te houden. Minder onkruid betekent minder schuil- en waardplanten tijdens de teelt en minder overwinteringsmogelijkheden in het najaar. Het goed onderwerken van gewasresten helpt om de druk voor het volgende seizoen laag te houden.

Tijdens een plaag zijn verschillende maatregelen mogelijk.

- **Chemisch:** Gebruik de toegelaten gewasbeschermingsmiddelen bij voorkeur aan het begin of einde van de dag; trips (en de larven) zijn lichtschuw en zitten dan minder diep in het gewas verscholen. Zorg voor een goede bedekking en opname. Spuit vanaf 1^e trips zichtbaar. Raadpleeg de Gewasbeschermingsgids Akkerbouw en Veehouderij, teeltadviseur of het etiket van de fabrikant voor een juiste toepassing.
- **Biologisch:** Natuurlijke vijanden zoals roofmijten en roofwantsen kunnen trips beheersen in verschillende ontwikkelingsstadia. Het stimuleren van natuurlijke vijanden via bloemrijke akkerranden draagt bij aan een gunstig evenwicht, maar chemisch ingrijpen blijft noodzakelijk!

Meer weten?

Bekijk het recente onderzoek op www.uireka.nl

Dit is een uitgave van Ulreka, een initiatief van de Holland Onion Association.

Holland Onion Association
Louis Pasteurlaan 6
2719 EE Zoetermeer
Tel. + 31 79 368 11 00

www.uireka.nl

Ulreka 3.0 wordt mede mogelijk gemaakt door:

... én meer dan 70 ketenpartners!